

Hovedpointer fra:

Hvad så med kirkernes sociale ansvar?

Konferencen og høringen på Christiansborg d. 22. oktober 2013

Nina Eg Hansen, Direktør for socialpolitik – åbning af konferencen

Et samfund skal kendes på, hvordan det tager sig af de svageste.

Det frivillige kan træde til med medmenneskeligt engagement.

Opfordring til bedre samarbejde lokalt med kommuner.

Ser gerne vidensdeling og koordination.

Der skal ske dokumentation, så det bliver den bedst mulige indsats.

Frivillighedschartret sætter rammen for det frivillige sociale arbejde.

Hans Jørgen Jønsson, konferencens ordstyrer - indledning

Gennem snart mange år har vi snakket værdier. Man taler om virksomhedernes grundlæggende værdier, værdibaseret ledelse også videre.

Kirkerne og menighederne taler også om værdier.

Målet er, at kunne styre og målrette indsatsen ud fra vedtagne holdninger og værdier frem for bestemte regler og forordninger.

Vi vil fremstå som troværdige, ansvarlige og stabile samarbejdspartnere.

På tros af vore forskelligheder skal vi kunne trække på samme hammel, når det gælder hjælp.

Professor Løgstrup sagde i 1969: "Ingen eksistens er mere tankeløs end den, der går ud på at anvende og virkeliggøre én gang givne anvisninger"

Forholdet mellem mennesker er udtrykt på mange måder. Forholdet til næsten er et afgørende omdrejningspunkt i kristendommen. Sagt lige ud "Du skal elske din næste som dig selv" Vorherre og næsten er vigtigere end os selv.

For godt 100 år siden tog udviklingen i det at snakke omsorg for andre mennesker fat.

Danmark forandrede sig fra at være et landbrugssamfund til et industrisamfund.

Det gav mange nye udfordringer også med folk der i den forbindelse kom i nød.

Ildsjæle satte gang i udviklingen og påvirkede lovgivning for meste med afsæt i kirken og kristendommen.

Min påstand er at vi med noget god vilje kan sige, nu ændrer samfundet sig igen.

Dels ny struktur, paradigmeskifte og krisen, der kradser.

Disse foreninger og alle de fantastiske tiltag som foregår i vore kirker og

menigheder oplever, at vi er i gang med at udvikle nye tanker og nye måder at hjælpe på.

Det kræver at pionerarbejdet genopstår og den handske skal vi tage op.

Gerne i et konstruktivt samarbejde mellem pionererne og det offentlige Danmark.

Vi skal være de sårbares advokater i debatten.

John Lorenzen, præst – Hvad siger Bibelen om socialevangelisk arbejde?

Vi er som kristne sendt ud for at være, gøre og organisere – i den rækkefølge.

Hver eneste kirke og hvert eneste kirkeligt fællesskab må gøre sit hjemmearbejde, ved at relatere evangeliet til deres lokale virkelighed og overveje, hvad det vil sige at være kirke og fællesskab på deres sted.

I Jesus liv var det at helbrede syge og give mad til sultne, uadskilleligt fra det at fortælle dem om Gud (Joh 9:1-7, 35-41).

Diakoni tjenesten blev en fast tjeneste i den første menighed og den voksede kraftigt. (Apg 6:7). Der var en tæt forbindelse mellem den "handlings-baserede tjeneste" og den "ordbaserede- tjeneste."

Jesus kalder kristne til at være "vidner" og dele evangeliet med andre, men også til at være dybt bekymret for de fattige. Jesus kom og forkyndte gennem ord og helbredelse samt ved at dække fysiske og psykiske og åndelig behov. Jesus siger: På samme måde som jeg er udsendt, sender jeg jer ud...

John Lorenzen opfordrede til mere ubuntu i kirken.

Johannes Fuchs, formand for Kontaktcenter Klippen – Hvad sker der, når evangeliet forkyndes sammen med ostemadder for misbrugere og prostituerede på Vesterbro?

Johannes fortalte om Klippens arbejde gennem 20 år på Vesterbro. Hvad det vil sige at være kirke på gaden blandt misbrugere og prostituerede.

Det handler om at se mennesket og ikke se problemet.

Menneskesynet er det kristne, hvor mennesket, uanset dets situation, er unik og skal værdsættes som sådant og have muligheder for at udvikle evner og gaver, som er givet det enkelte menneske.

At være på gaden er ensomt – man har ingen venner kun bekendte.

Der er et fast tilbud om gudstjeneste i Klippen fra kl. 20.30 til ca. 20.50, og man kan gå udenfor imens eller blive.

Klippen har startet Cirkelines Æske, der sælger genbrugsbørnetøj og legetøj, og overskuddet går til rehabiliteringsophold for 2-3 misbrugere om året.

Morten Aagaard, Korshærsleder, Kirkens Korshær Århus – Visioner for kirkernes rolle i forhold til de allersvageste

Fra sit arbejde hos Kirkens Korshær igennem 8 måneder oplever Morten Aagaard, at spørgsmålene om hvilke indsatser, der skal til, langt overstiger svarene. Det er diffust og komplekst.

De sociale udfordringer er enorme. Kirkernes indsats er en dråbe i havet.

Udover deciderede hjemløse er mange funktionelle hjemløse og sover hellere i varmestuen end hjemme.

Mennesker har brug for at høre sammen og familien er det fundamentale netværk. Familien er et værn mod social deroute. Når familien ikke er til stede, nå kirken være en ny familie.

Når man er socialt udstødt, så skal der nogle gange en radikal indsats til at motivere til forandring. Evangeliet er dette for nogen.

Der er brug for både stærk og moderat forkyndelse.

En stigende udfordring er fattigdommens frie bevægelighed.

Kirkerne skal virke efter subsidiaritetsprincippet – der skal genindføres og genopfriskes.

Evidensbaserede metoder "fanger" ikke helligånden!
Hvis Morten havde 2 mia. skulle den ene gå til forebyggelse af sammenbrud i familierne og en til at fjerne barrierer i det offentlige.
Vi skal være tjenerne, og både gå bagefter og foran.
Alle skal mødes med respekt.
Vi skal være opsøgende, være solidariske og modige.
Vi skal gå nye veje, men det er ikke let.

Dorthe Suell, konsulent, SUELL Team – Hvordan står det til – hvad viser en analyse af kirkers sociale arbejde?

I analysen er der tilfældigt udvalgt 60 kirker og svarprocenten er 32.

Resultater fra Tænketankens analyse af kirkers sociale ansvar:

- 13 kirker har 63 sociale indsatser. Knap 5 indsatser pr. kirke (4,8).

Kirkernes sociale arbejde består i:

- Julehjælp (11)
  - Fælles spisninger med socialt samvær (9)
  - Sommeraktiviteter (6)
  - Tilbud til børn og unge (6)
  - Integration (5)
  - Hjælp til mad og tøj (4)
  - Rådgivning – økonomisk, personligt og socialt (3)
  - Bisidder og ledsagetjeneste (2)
  - Familiearbejde (2)
  - Menighedsplejen (2)
  - Genbrugsbutik (2)
  - Socialt miljø (2)
  - Forskellige indsatser (9): Handiman service, besøgstjeneste, englevagt ved karnevallet, samarbejde med kommunes hjemmepleje, udflugter, filmklub, kollekt, oplysning gennem konfirmandundervisning og Kirkens Korshær er tilknyttet kirken
- Kirkerne har i gennemsnit en fuldtidsansat medarbejder og ca. 20 frivillige i de sociale indsatser
  - Det sociale arbejde finansieres overvejende gennem kirkernes budget (75%) og kollekter (75%), men også kommuner (42%), gaver (33%), private fonde (25%) og offentlige puljer (17%) er medfinansierende. Ingen er støttet af EU-midler
  - Evangeliet forkyndes primært gennem "håndens gerning" (82%) samt andagter (55%), gudstjenester (27%), undervisning (27%), forbøn (18%), bøn (18%) samt sang og musik (18%)
  - Kirkerne (53%) støtter i gennemsnit ca. 2 andre sociale indsatser især økonomisk til foreninger som Frelsens Hær, KFUM's Sociale Arbejde m.fl. Nogle kirker støtter med praktisk hjælp og nogle stiller faciliteter til rådighed

- Kirkerne (74%) finder, at der lokalt er brug for indsatser for en lang række udsatte grupper for eksempel misbrugere, unge, ældre, enlige mødre og fædre, børn med flere
- Kirkerne (63%) finder, at der er brug for at kirkerne tager et socialt ansvar sammen i meget høj og i høj grad

Det er tankevækkende, at 13 tilfældigt udvalgte kirker har 63 sociale indsatser. Der er næsten fem for hver kirke.

Vover man at beregne "det store regnestykke", hvor resultatet af herværende analyse skaleres op til landsplan, viser det sig:

- at de 2.679 danske folke- og frikirker tilsammen vil have 12.983 sociale indsatser.

Lars Bundgaard, generalsekretær Jysk børneforsorg/Fredekken – Menighederne og de sociale foreninger

Der sker meget godt i Danmark – det glemmer vi. Ungdomskriminaliteten og selvmordsraten er faldet. Men det altid nederst på side 7.

Men vi lever mere og mere segmenteret. De udsatte har ingen kontakt med normalsamfundet. Deres livsverden er anderledes. For dem er beskæftigelse kassedamen i Netto og socialrådgiveren. Der mangler sammenhængskraft i samfundet.

Det går rigtig skidt for tidligere anbragte børn og unge. De bliver lukket ud til herbergerne.

Er det pædagogerne skyld? Der er en anden årsag. Os i de andre segmenter, som ikke ser eller tager imod de udsatte.

Hvor er kirken? Et segment, der går op i kunst og kultur, og ikke møder de udsatte.

Det handler ikke så meget om penge.

Menighederne skal ændre måde at tænke på.

Fra den politiske høring

Mette Hjermand Dencker (DF):

"Kirkens opgave er at forkynde evangeliet. Vi politikere skal have en rolle, der svarer til pedellen på en skole. Rammerne skal være der. Men som en pedel skal vi blande os langt uden om undervisningen."

Både socialdemokraten Daniel Toft Jakobsen og den konservative Tove Videbæk opfordrede de mange frivillige til at fortælle den gode historie fra diakoniens verden.

For en dårlig sag et enkelt sted får vidtrækkende konsekvenser, påpegede Tove Videbæk.

Fra salen kom et ønske om, at politikerne bør begrænse "det enorme dokumentationskrav", der er forbundet med frivilligt arbejde.

Kritikken gik blandt andet på udviklede ansøgninger om støttekroner.

Mette Bock fra Liberal Alliance svarede med en opfordring til, at tilhørerne henvendte sig til politikere med helt konkrete eksempler på bestemte ansøgningsskemaer, der bør ændres.

Venstres Flemming Damgaard Larsen mindede om at gøre brug af muligheden for at afgive høringssvar i lovarbejdet.

Anne Jakshøj, Familiekonsulent, Frelsens Hær – Gå ud i verden

Anne fortalte om Frelsens Hærs arbejde som en hybrid med både kirke og socialt arbejde.

Det er en stor opgave at integrere nye grupper i noget allerede eksisterende.

Det er meget lettere at starte noget nyt!

Men vi må forsøge: Både at rumme de årtusindgamle traditioner og mennesker, med livslang rutine som kirkegængere OG de nye behov og de anderledes folk.

For vi KAN altså noget, andre fællesskaber ikke kan...

Men hvordan:

- Kontakt – helst personlig (besøg)
- Afdække behov. Spørg folk, hvad kirken kan gøre i lokalområdet?
- Lavtærskel-tilbud der matcher behov. Tydelighed og transparens.
- Engager lokale ressourcer. Byg relationer.
- Gør menigheden klar til at rumme nye.

Citater fra livet:

”Det er noget andet her - her VED jeg, at ingen vil mig noget ondt”.

”Jeg tror egentlig ikke på det, men det skete altså noget, da hun bad for mig og mine børn”.

”Jeg plejer at ryge ned i et sort hul, når jeg er på kommunen, men nu havde jeg Anne og Gud og hele Frelsens Hær i ryggen”

”Præsten sagde, at her var der plads til alle – og så tænkte jeg, at så var der jo også plads til mig.”

”Jeg kunne bare mærke, at jer, der havde en tro, I havde noget andet – en ro eller noget, og den ville jeg gerne have.”

”Det er altså anderledes at ha jer fra Frelsens Hær med som bisiddere. Jeg ved godt det også er jeres arbejde, men – det er som om I ser hele personen, ikke kun sagen.”